

Turó de la Pòpia

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: La Pòpia
Alçada: 453

Coordenades:

Latitud: 41.65453
Longitud: 1.90915
UTM Est (X): 409171
UTM Nord (Y): 4611995

Classificació

Número de fitxa: 08179 - 65
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés: Difícil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: 08178A001000120000OR
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 11/05/2019 - 02:00

Descripció

La Pòpia és un turó situat al nord-oest del municipi de Rellinars de 453 m d'alçada. La seva forma característica el distingeix al bell mig entre la carena del Cellers i la Serra del Ginebral, tots ells inclosos dins l'àrea de protecció del Parc de Sant Llorenç de Munt i Serra de l'Obac. S'hi accedeix per corriols que

pugen pel dret des del camí del Ginebral, a l'alçada del gorg del torrent de l'Esbarzer o bé pel camí del Cellers o encara des del camí de Cal Manel. El paisatge actual és fruit de l'abandonament del conreu de vinya i olivera, que ens temps passats ocupaven bona part del turó amb marjades de pedra seca, a excepció dels roquissars i codines presents a la zona més alta . Amb aquest fet també s'hi ha d'afegir el darrer incendi succeït al darrer quart del segle XX, que va arrasar bona part d'aquests paratges en bona part desconeguts. La coberta vegetal està clarament marcada per una zona, a tramuntana de boscos densos de pi i alzinar amb algun roure, mentre que en tot el vessant de solana, i degut a les característiques geològiques del sòl, hi ha un clar predomini de matollar. La brolla calcícola hi és present, amb presència d'alzina i pi, romaní amb clapes de farigola, cirerer d'arboç, mata, argelaga i roldor amb presència de foixarda i alguna estepa borrera. Aquest sector és zona de caça d'alguns rapinyaires, per la presència de fauna petita, serp verda i escurçó, amb abundant de fauna rupícola destacant en època primaveral la presència d'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*) i abellerol (*Merops apiaster*). Com a vertebrat destacaria l'abundància de porc senglar, que utilitzen algunes de les barraques de pedra més amagades per a fer-hi el jaç.

Història

El topònim de la Pòpia fa referència al pit femení. Segons Coromines, el mot Pòpia estaria relaciona amb la popa occitana o italiana, que farien referència a una mamella. En aquest sentit, en el diccionari català-valencià-balear defineix popa, en segona opció com a mamella; pit de dona o d'animal femella i senyala que a la parròquia de Borredà (el Berguedà) veneren la imatge de la Mare de Déu de la Popa. El diccionari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain, també defineix el molt de popa com a mamella. En el llibre de Ramon Amigó i Anglès; Introducció a la recerca en toponímia i antroponímia, una pòpia seria el nom genèric per anomenar un turó de forma arrodonida. Coincideix amb Joan Veny (2008:151) i Cosme Aguiló (2002:214) quan escriuen que el terme pòpia fa referència a cims de forma cònica que recorden als pits, mamelles o popes de les dones. Tant pòpia com popa deriven del llatí *pupea* o *puppa*, que significa nina de pedaç (DCVB; Veny, 2008:151). A Catalunya hi ha varis indrets a més del municipi de Rellinars on es troba aquest mot: al Priorat, una muntanya on afronten els termes de Pradell de la Teixeta i de Falset; a Albanyà, a l'alt Empordà; a Santa Margarida i els Monjos, a l'Alt Penedès; al Montgròs, on fan partió les terres de Sant Salvador de Guardiola i Castellfollit del Boix, al Bages. A les Illes Balears, el cim més elevat de l'illa de sa Dragonera rep el nom de Pòpia i també una cavitat. Al Matarranya en el terme de Pena-roja hi ha una muntanya anomenada la Pòpia.

Bibliografia

AGUILÓ, Cosme (2002). Toponímia i etimologia. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona
AMIGÓ i ANGLÈS, Ramon (1999). Introducció a la recerca en toponímia i antroponímia. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.
VENY, Joan (2008). Conferència "Joan Coromines i l'etimologia Catalana" dins Cabré, Prat i Torruella, pp. 149-176.
COROMINES, Joan (2013). Diccionari etimològic essencial de la llengua catalana. Vol. III. Fundació Pere Coromines. Ara llibres. <http://dcvb.iecat.net/>
<https://www.iec.cat/faraudo/results.asp>

